

Решение № 10123

Номер 10123

Година 31.08.2020

Град Мадан

Районен Съд - Мадан

На 20.08

Година 2020

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от Петранка Прахова

Гражданско I инстанция дело

номер

20205430100051

по описа за

2020

година

Делото е образувано по искова молба от „. за С. на В. Е. срещу А. Р. Б..

Твърди се, че след поредица от цесии ищецът е придобил вземане срещу ответницата, произтичащо от договор за потребителски кредит № 594206860/10.10.2016 г., сключен между ответницата и „П.. Ф.“ ООД. В исковата молба подробно се излагат твърдения за запознаване на ответницата с условията на договора, както и се излагат тези условия на договора. Претендира се да бъде признато за установено по отношение на ответницата, че дължи на ищеца следните суми: главница в размер на 488, 96 лева, договорна лихва в размер на 40, 41 лева за периода от 07.06.2017 г. до 06.12.2017 г., обезщетение за забава в размер на 109, 96 лева за периода от 07.06.2017 г. до датата на подаване на заявлението, ведно със законната лихва за забава върху главницата от датата на подаване на заявлението до окончателно изплащане на задължението.

В срок е депозиран отговор на исковата молба от ответницата А. Р. Б., Ч. пълномощник адв. О., с който се оспорва иска като неоснователен и недоказан. В отговора се твърди, че договора е недействителен на основание чл. 22, във вр. с чл. 11 ал. 1 т. 9, т. 10, т. 11 и т. 20 от ЗПК, тъй като не са посочени условията за прилагане на възнаградителната лихва и как тя се

разпределя във времето с изплащане на всяка една от погасителни вноски, липсва посочване в договора на разходите, които са включени в общо дължимата сума, няма погасителен план към договора.

Сочи се, че последица от недействителността е връщане само чистата стойност на кредита, не се дължи лихва или други разходи по кредита, а извършеното плащане от 1 179, 58 лева напълно погасява заетата сума. Прави се искане за отхвърляне на иска и прилагане разпоредбата на чл. 38 ал. 2 от ЗА.

В съдебно заседание страните не изпращат представители, в писмени становища поддържат тезите и исканията си.

Съдът, след като взе предвид становищата на страните е прецени доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено:

По ч. гр. д. № 411/2019 г. по описа на РС – Мадан за претендираното вземане е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК № 183/10.12.2019 г., срещу която в срок от ответницата е депозирано възражение, поради което така предявения иск по чл. 422 от ГПК е допустим.

Претенцията се основава на договор за потребителски кредит № 594206860/10.10.2016 г., сключен между ответницата и „П..... ООД. По силата на този договор на ответницата се предоставя кредит в размер на 1 000 лева, за срок от шестдесет седмици, платим на седмични вноски в размер на 35. 01 лева. В договора е предвиден общ размер на фиксирана лихва 197, 25 лева, представляваща 31, 32 % годишно; уговорена е такса за оценка на досие в размер на 50 лева. С договора е предоставена и допълнителна услуга „Кредит у дома“ в размер на 952, 97 лева. Общият размер на дължимата сума според договора е 2 100, 22 лева.

Въпреки че иска е предявен за главница в размер на 488, 96 лева, договорна лихва в размер на 40, 41 лева и обезщетение за забава в размер на 109, 96 лева, т.е. формално не се претендира заплащане на задължението по услугата „кредит у дома“, както и такса за оценка на досие, за претенцията по които в заповедното производство е отхвърлено заявлението, с изплатената от ответницата сума по кредита размер на 1 179, 58 лева са погасявани и задълженията за „кредит у дома“ и такса оценка на досие, което е видно от представения към съдебно-икономическата експертиза погасителен план. Това налага решаване на въпроса за приложимостта на клаузите в договора относно

услугата „кредит у дома“ и такса оценка на досие.

Не се представят от ищецът доказателства, че тази услуга реално е извършвана, т.е. че кредита е бил предоставен в дома на ответника, както и в дома на ответника са вземани седмичните погасителни вноски.

Смисълът на тази клауза, съгласно уговореното в чл. 25 от договора за кредит, е служител на кредитора да предаде на ответницата на посочения в договора адрес сумата по кредита, както и всяка седмица да посещава адреса ѝ, за да събира оттам вноските по кредита.

Дори и да се приеме, че в случая от една страна сумата е била предадена на адреса на ответника, а от друга - че извършените плащания са били направени на адреса при посещения на служител на кредитора, то след датата на последното плащане ищецът не ангажира доказателства за извършени ежеседмични посещения на служител на кредитната институция на адреса на клиента, предвид на което, кредиторът следва да понесе и неблагоприятните последици от недоказването на тези свои твърдения. Нещо повече, цената на тази услуги действително следва да е пропорционална на отпуснатата с кредита сума, като тя трябва да покрива и разходите за тази услуга. Същите обаче са предвидени в размер близък до стойността на отпуснатия кредит, поради което тук липсва каквато и да е съразмерност, като по-скоро таксата се явява средство за неоснователно обогатяване на кредитора за сметка на длъжника. Това обаче противостои на всякакъв критерий за добросъвестност и води до явно неравновесие в правата и задълженията на страните по договора, а съгласно чл. 146 ал. 1 от ЗЗП неравноправните клаузи в договорите са нищожни.

Отделно от това, В ЗПК е предвидено, че кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита – [чл. 10а, ал. 2 ЗПК](#), като е възможно уговарянето само на клаузи за такси свързани с допълнителни услуги по договора.

Според настоящия състав таксата „Кредит у дома“ попада в приложното поле на [чл. 10а, ал. 2 ЗПК](#). Наред с това, доколкото съдът приема, че се касае за възнаграждение по усвояване, отпускане и управление на кредита, същото следва да са включени в годишния процент на разходите – [чл. 19, ал.1 от ЗПК](#), като уговарянето му като отделно възнаграждение има за цел заобикаляне разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК, касаеща ограничение в размера на ГПР, приложима по отношение на процесния договор, доколкото е влязла в сила преди сключването му. Съгласно чл.21, ал.1 ЗПК всяка клауза в договора за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне на изискванията на закона, е нищожна.

Такса оценка на кредитно досие не се претендира с исковата молба /за предявената част от нея в заповедното производство е постановено отхвърляне на заявлението/. Поради това с извършените плащания от ответника не следва да се погасяват вноски за тази такса. Доколкото претендираните неплатени вноски всъщност включват и тази такса оценка досие, следва да се допълни: Съдът счита, че уговорката за такса за оценка на досието, също е нищожна, тъй като не отговаря на изискванията на чл. 10а, ал.4 от ЗПК. Според тази разпоредба видът, размерът и действието, за което се събират такси и/или комисиони, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора за потребителски кредит. Посочената таксата е уговорена в чл. 3 от договора като задължителна. Според тази клауза таксата се начислява за "услуги по оценка на досието на клиента", платима е при подписване на договора, но е включена в седмичните вноски за улеснение на клиента. Съдът счита, че посочената уговорка не отговаря на разпоредбата на чл. 10а, ал.4 от ЗПК, тъй като е неясна - не става ясно за какво точно действие (услуга) се дължи въпросната такса. Следователно се заобикалят изискванията на закона и като такава клаузата е нищожна по аргумент на чл. 21, ал.1 от ЗПК. Съдът счита също така, че доколкото оценката на досието предхожда сключването на договора, то тази дейност касае усвояването на кредита, във връзка с което кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони, на основание чл.10а, ал.2 ЗПК. Клаузата противоречи и на чл.16 от ЗПК, която предвижда императивно задължение за кредитора да оцени кредитоспособността на потребителя преди да предостави кредит на последния. Клаузата, с която е уговорена такса за оценка на досие, на практика прехвърля върху самия длъжник финансовата тежест от изпълнението на задълженията на финансовата институция за предварителна оценка на платежоспособността на кандидатстващите за кредит, вменени й с посочената нормата и води до неоправдано допълнително увеличаване на размера на задълженията по договора.

По тези съображения следва да се възприеме варианта на съдебно-икономическата експертиза, според който изплатените от ответницата погасителни вноски покриват задълженията за главница и възнаградителна лихва, при което неизплатеното от ответницата задължение е в размер на 17, 67 лева за погасяване главницата по кредита.

Поради това единствено за тази сума следва да се уважи иска, а в останалата част следва да се отхвърли като неоснователен и недоказан.

С оглед този изход от спора ще следва да се осъди ищецът да заплати адвокатско възнаграждение по чл. 38 ал. 2 от ЗА в размер на 100 лева.

Водим от гореизложеното Мадански районен съд

Р Е Ш И :

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение „. за С. на В. Е., ЕИК ***, гр. С., бул. „...“ №..., О.-сграда „...“, ..., О. ., че А. Р. Б., ЕГН **, гр. Р., ул. „...“ №..., дължи сумата от 17, 67 лева – главница по договор за потребителски кредит № 594206860/10.10.2016 г., ведно със законна лихва, считано от 09.12.2019 г. до окончателното изплащане, която сума е включена в Заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК № 183/10.12.2019 г. по ч. гр. д. № 411/2019 г. на РС – Мадан.

ОТХВЪРЛЯ иска да бъде признато за установено по отношение „. за С. на В. Е., ЕИК ***, гр. С., бул. „...“ №..., О.-сграда „Л.“, ..., ..., че А. Р. Б., ЕГН **, гр. Р., ул. „...“ №..., дължи по договор за потребителски кредит № 594206860/10.10.2016 г. сумите: главница за разликата от 17, 67 лева до 488, 96 лева, договорна лихва в размер на 40. 41 лева за периода от 07.06.2017 г. до 06.12.2017 г. и обезщетение за забава в размер на 109, 96 лева за периода от 07.06.2017 г. до 09.12.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 09.12.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, за които суми е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК № 183/10.12.2019 г. по ч. гр. д. № 411/2019 г. на РС – Мадан – като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА „. за С. на В. Е., ЕИК **, гр. С., бул. „...“ №..., О.-сграда „...“, ..., О..., да заплати на адв. М. О. на основание чл. 38 ал. 2 от ЗА адвокатско възнаграждение в размер на 100 лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд -С. в двуседмичен срок от връчването му на страните.

СЪДИЯ: